

nemlig sagde, at det vilde gaa saaledes, at den Dag Tyskland mobiliserede, den Dag Trommen gik og Piben røstes, da vilde Socialdemokraterne marchere med lige saa godt som de andre Soldater. Og det gik jo endogsaa saadan, hvad vi fik at vide af Bladene i Krigens Tid, at adskillige tyske socialdemokratiske Rigsdagsmænd gik frivilligt med under Fanerne. Det ærede Medlem Hr. L. Rasmussen søgte forleden at forsvare og undskyldte det tyske Socialdemokrati; han vilde ikke erkende, at det havde spillet fallit paa dette Omraade, men fremkom med den Udtalelse, at Socialdemokraterne havde været vildtledt, og at de ikke kunde komme i Forbindelse med deres Partifæller i andre Lande. Han fremkom kort sagt med en Mængde Undskyldninger.

Jeg synes, at det i denne Henseende er interessant at se, hvad en af det ærede Medlems Partifæller, nemlig Landstingsmand Steincke, siger i en Bog, som han for kort Tid siden har skrevet, og hvori han omtaler dette Forhold. I denne Bog, som han kalder „Moderat eller radikal“, tilstaar han aabent Socialdemokratiets Fallit i den store Krig med Hensyn til at standse Krigens Udbrud. Med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg gerne oplæse et Citat af Bogen og nogle Citater senere. Landstingsmand Steincke skriver i denne Bog, at „det uhyggeligste, det mest nedslaaende, der socialistisk set er sket, var det store og stolte tyske Socialdemokratis Holdning den 4. August 1914, da man uden et Ord til Protest støttede Verdens brutaleste Krigsmaskine, hvis Rigs-kansler selv indrømmede, at Tyskland i Strid med sine egne højtidelige traktatmæssige Forpligtelser overfaldt et lille neutralt Land, Begyndelsen til den vanvittige Række af Folkeretsbrud: Overfald, Hungerblokade, Tvangsforholdsregler, Intriger, Deportationer, Suverænitetskrænkelser, Voldshandlinger o. s. v.“ Her siger det ærede Medlem Hr. Rasmussens Partifælle, Medlem af det andet høje Ting, Steincke, udtrykkeligt, at Socialdemokratiets i Tyskland „uden et Ord til Protest“ støttede Verdens brutaleste Krigsmaskine. Jeg mener, at man derudfra godt kan fastslaa, at Socialdemokratiets med Hensyn til at hindre en Krigs Udbrud har spillet fallit. Det, det havde forudsat og lovet i 1909, viste sig at briste, da det stod overfor en virkelig alvorlig Prøve. Der er for øvrigt ogsaa fra anden Side udtalt noget lignende, men det skal jeg ikke komme ind paa i denne Forbindelse.

Nu vil det danske Socialdemokrati gerne afruste. Det er ikke blevet belært af Krigens Erfaringer. Socialdemokraterne tror,

at Danmark ene af alle Stater kan ligge som en fredlyst Plet uden at opfylde de internationale Forpligtelser, som alle andre Lande underkaster sig. De erkender ikke, at Danmark har den Pligt at opretholde et Neutralitetsværn; men jeg tror at turde sige, at ikke i noget Land, der kan sammenstilles med Danmark i Størrelse og Folkemængde, indtager Socialdemokratiet et lignende Standpunkt, som det danske Socialdemokrati indtager. Der er i radikale Blade skrevet, at det socialistiske Afrustningsforslag var et Paradeforslag, og det er der god Grund til at tro, da det danske Socialdemokrati, som sagt, staar ene med den Tankegang.

Det ærede Medlem Hr. P. Munch udtalte forleden, at hvis Vestres Militærforslag skulde blive stillet overfor en Prøve, da vilde det briste, ligesom vort Forsvar af Als i 1864 bristede. Det er en af de sædvanlige Munch'ske Spaadomme. Før 1914 spaaede det ærede Medlem ogsaa, og han spaaede om mange forskellige Forhold. Han spaaede baade om udenrigspolitiske og indenrigspolitiske Forhold, og jeg tror, at jeg uden Overdrivelse tør sige, at han spaaede fuldstændig forkert den Gang. Han spaaede f. Eks. ogsaa om de danske militære Forhold, og han udtalte sig om Forsvarslovene af 1909 ogsaa her i Rigsdagen. Jeg skal tillade mig at citere en Udtalelse fra den Gang. Det ærede Medlem Hr. P. Munch sagde: „Disse Forslag er baade dyre og daarlige; de er farlige, ja landsskadelige, og deres Gennemførelse er i Strid med Folkets Villie“. Saa stærke var det ærede Medlems Udtryk. Han maatte karakterisere dem som landsskadelige. Jeg tror, at Tiden har vist, at det har ikke været Tilfældet. Derfor mener jeg heller ikke, der er nogen Grund til nu at tage det ærede Medlems Spaadomme alt for højtideligt; for vi har set, at de er glippet før, og jeg tror ogsaa, det vil ske i Fremtiden.

Men jeg maa sige, at det er ubegribeligt, at det ærede Medlem efter sit Syn paa disse Forhold kunde administrere disse landskadelige Love. Man maa forudsætte, at det ærede Medlem har lidt frygtelige Samvittighedskvaler i disse Aar. Man kan ogsaa spørge, om Lovene tvang det ærede Medlem til at gøre alt det, der blev gjort i Krigens Tid, om Lovene f. Eks. tvang det ærede Medlem til at uddanne den store Hær og til at udruste den store Flaade, endvidere til at anlægge Befæstningsværker baade her og der i vort Land. Jeg tror, at man hertil maa svare absolut nej. En Mand er ikke tvunget til at foretage Foranstaltninger, der efter hans